

**Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка**

_____ 2016 р.

Протокол № _____

юридичний факультет

ПРОГРАМА
фахового вступного випробовування
для здобуття освітньо-кваліфікаційних рівнів спеціаліст, магістр
з навчальної дисципліни
«Кримінальне право України»

Затверджено
на засіданні Вченої ради юридичного факультету
(протокол № __ від «__» _____ 2016 р.)

Голова Вченої ради _____ проф. В. М. Бурдін

Львів – 2016

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Т е м а 1. ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ І СИСТЕМА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Поняття кримінального права. Предмет кримінального права. Поняття і види кримінальних правовідносин, їх структура. Виникнення, зміна і припинення кримінальних правовідносин. Метод кримінального права.

Завдання кримінального права.

Система кримінального права. Загальна і Особлива частини кримінального права. Поняття, значення і система Загальної частини кримінального права. Єдність Загальної і Особливої частин кримінального права.

Кримінальне право і суміжні галузі права, зв'язок і відмінність між ними.

Наука кримінального права, її предмет і функції. Методи науки кримінального права. Зв'язок науки кримінального права з суміжними юридичними науками. Роль кримінально-правової науки. Завдання, що стоять перед наукою кримінального права в сучасний період.

Кримінальне право як навчальна дисципліна. Система курсу кримінального права.

Т е м а 2. ПРИНЦИПИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Поняття і значення принципів кримінального права. Необхідність законодавчого визначення принципів кримінального права і його практичне значення.

Кримінально-правова наука про систему і види принципів кримінального права.

Характеристика окремих принципів кримінального права.

Т е м а 3. КРИМІНАЛЬНИЙ ЗАКОН

Кримінально-правова наука про джерела кримінального права і їх види.

Кримінальний закон як джерело кримінального права. Поняття кримінального закону, його ознаки і значення. Співвідношення термінів “кримінальний закон”, “закон про кримінальну відповідальність”, “кримінальне законодавство” і “кримінальне право”.

Чинний Кримінальний кодекс України, його система і загальна характеристика.

Система кримінального закону. Загальна і Особлива частини кримінального закону. Структура статей Загальної і Особливої частин кримінального закону. Диспозиція і санкція, їх види. Стаття кримінального закону і норма кримінального права. Поняття, структура і види кримінально-правових норм.

Чинність кримінального закону в просторі. Поняття території України. Місце вчинення злочину. Визнання злочину таким, що вчинений на території України.

Чинність кримінального закону щодо осіб. Чинність кримінального закону щодо громадян України, іноземних громадян і осіб без громадянства у випадку вчинення ними злочину на території України. Поняття громадянина України, іноземного громадянина і особи без громадянства. Кримінальна відповідальність за вчинений на території України злочин осіб, які не підсудні у кримінальних справах судам України. Чинність кримінального закону щодо громадян України, іноземних громадян і осіб без громадянства у випадку вчинення ними злочину за межами України. Видача особи, яка обвинувачується у вчиненні злочину, та особи, яка засуджена за вчинення злочину.

Чинність кримінального закону у часі. Набрання і втрата чинності кримінальним законом. Час вчинення злочину. Зворотна дія кримінального закону. Види кримінальних законів, що мають зворотну силу. Межі зворотної сили кримінального закону. Кримінальні закони, що не мають зворотної сили. Шляхи усунення і встановлення караності діяння, пом'якшення і посилення покарання, іншого поліпшення і погіршення кримінально-правового положення особи, що вчинила злочин. Проміжний кримінальний закон і його чинність. Зупинення чинності кримінального закону.

Тлумачення кримінального закону. Види тлумачення і їх характеристика. Роз'яснення Пленуму Верховного Суду України та Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ з питань застосування кримінального закону, їх юридична природа і значення. Тлумачення кримінального закону Конституційним Судом України.

Т е м а 4. ЗЛОЧИН І ЙОГО ВИДИ

Поняття і ознаки злочину. Відмінність злочину від інших правопорушень.
Класифікація злочинів, її критерії і кримінально-правове значення.
Поняття злочину невеликої тяжкості, середньої тяжкості, тяжкого і особливо тяжкого.
Злочин і злочинність. Поняття злочинності і її показники.

Т е м а 5. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ І ЇЇ ПІДСТАВА

Поняття кримінальної відповідальності, її відмінність від інших видів юридичної відповідальності. Форми кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність і кримінальне покарання. Початок і закінчення кримінальної відповідальності.

Підстава кримінальної відповідальності. Поняття і значення складу злочину. Злочин і склад злочину. Елементи і ознаки складу злочину. Види складів злочину.

Склад злочину і кваліфікація злочину. Поняття кваліфікації злочинів. Значення правильної кваліфікації злочинів.

Т е м а 6. ОБ'ЄКТ ЗЛОЧИНУ

Поняття і значення об'єкта злочину. Механізм заподіяння шкоди об'єктові злочину.

Класифікація об'єктів злочину, її критерії і значення.

Загальний об'єкт злочину і його значення.

Родовий об'єкт злочину і його значення.

Безпосередній об'єкт злочину і його значення. Основний, додатковий і факультативний безпосередній об'єкт злочину.

Об'єкт і предмет злочину. Поняття предмета злочину, його відмінність від об'єкта злочину, знарядь і засобів вчинення злочину. Значення предмета злочину. Потерпілий від злочину.

Т е м а 7. ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА ЗЛОЧИНУ

Поняття, ознаки і значення об'єктивної сторони злочину.

Злочинне діяння. Форми злочинного діяння. Поняття і ознаки злочинної дії. Форми злочинної дії. Поняття і ознаки злочинної бездіяльності. Умови відповідальності за злочинну бездіяльність. Значення непереборної сили, фізичного і психічного примусу для вирішення питання про кримінальну відповідальність особи.

Злочинні наслідки. Поняття, види і значення злочинних наслідків. Матеріальні і формальні склади злочинів.

Причинний зв'язок між злочинним діянням і злочинними наслідками та його значення. Кримінально-правові теорії причинного зв'язку і їх філософські основи. Поняття і ознаки причинного зв'язку в кримінальному праві.

Спосіб, засоби, знаряддя, обстановка, час, місце вчинення злочину і їх кримінально-правове значення.

Т е м а 8. СУБ'ЄКТ ЗЛОЧИНУ

Поняття і ознаки суб'єкта злочину. Суб'єкт злочину і особа злочинця. Кримінально-правове значення особи злочинця.

Суб'єкт злочину - фізична особа.

Вік як ознака суб'єкта злочину. Обставини, покладені в основу визначення віку, з досягненням якого особа може вважатись суб'єктом злочину. Момент досягнення особою

віку, з якого може настати кримінальна відповідальність. Встановлення віку особи при відсутності документів про її народження.

Осудність як ознака суб'єкта злочину. Поняття осудності та її зміст.

Поняття і критерії неосудності. Кримінально-правове значення неосудності. Правові наслідки захворювання особи після вчинення нею злочину на психічну хворобу, що позбавляє їх можливості усвідомлювати свої дії (бездіяльність) або керувати ними.

Поняття і кримінально-правове значення обмеженої осудності.

Примусові заходи медичного характеру. Поняття та мета примусових заходів медичного характеру. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види цих заходів, підстави і порядок їх застосування, продовження, зміни і припинення.

Відповідальність за злочин, вчинений у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин, і її обґрунтування в теорії кримінального права.

Примусове лікування осіб, які вчинили злочин та мають хворобу, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб.

Поняття спеціального суб'єкта злочину. Ознаки, що характеризують спеціального суб'єкта злочину. Види (класифікація) спеціальних суб'єктів злочину.

Т е м а 9. СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА ЗЛОЧИНУ

Поняття, ознаки і значення суб'єктивної сторони злочину.

Поняття і зміст вини. Значення вини.

Форми вини, критерії і значення їх виділення.

Умисел і його види. Прямий і непрямий (евентуальний) умисел, їх інтелектуальний і вольовий моменти. Визначений (конкретизований) і невизначений (неконкретизований) умисел. Види визначеного умислу. Відповідальність за діяння, вчинені з простим, альтернативним і невизначеним умислом.

Необережність і її види. Злочинна самовпевненість, її інтелектуальний і вольовий моменти. Відмінність злочинної самовпевненості від непрямого умислу. Злочинна недбалість, її інтелектуальний і вольовий моменти. Критерії злочинної недбалості. Відмінність злочинної недбалості від злочинної самовпевненості. Випадок (казус) і його відмінність від злочинної недбалості.

Злочини з двома формами вини. Типи таких злочинів.

Мотив і мета злочину, їх кримінально-правове значення. Емоційний стан особи під час вчинення злочину та його кримінально-правове значення.

Поняття помилки в кримінальному праві. Юридична і фактична помилки, їх види і кримінально-правове значення. Відмінність помилки від відхилення дії.

Т е м а 10. СТАДІЇ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ

Поняття і види стадій вчинення злочину, критерії і значення їх виділення. Злочини, в яких можливі стадії їх вчинення. Значення правильного встановлення стадії вчиненого злочину.

Закінчений злочин. Момент закінчення окремих видів злочинів і практичне значення правильності його встановлення.

Поняття і ознаки готування до злочину. Відмінність готування до злочину від виявлення наміру вчинити злочин.

Поняття і ознаки замаху на злочин. Види замаху. Закінчений і незакінчений замах. Поняття і види непридатного замаху. Відмінність замаху на злочин від готування до злочину і від закінченого злочину.

Підстави і межі кримінальної відповідальності за готування до злочину і за замах на злочин. Кваліфікація попередньої злочинної діяльності.

Добровільна відмова при незакінченому злочині. Поняття і ознаки добровільної відмови. Стадії вчинення злочину, на яких можлива добровільна відмова. Форми добровільної відмови. Значення добровільної відмови. Підстави і умови за наявності яких

особа не підлягає кримінальній відповідальності у разі добровільної відмови при незакінченому злочині. Дійове каяття і його відмінність від добровільної відмови при незакінченому злочині.

Т е м а 11. СПІВУЧАСТЬ У ЗЛОЧИНІ

Поняття співучасті у злочині, її об'єктивні і суб'єктивні ознаки. Відмінність співучасті від об'єктивно зв'язаних необережних злочинних діянь кількох осіб, від дій, які об'єктивно сприяли вчиненню злочину, але суб'єктивно не були спрямовані на це, від необережного сприяння умисному злочині, від вчинення злочину двома чи більше особами при відсутності спільності посягання. Значення інституту співучасті.

Види співучасників злочину, критерії і значення їх виділення.

Поняття виконавця (співвиконавця) злочину, об'єктивні і суб'єктивні ознаки, що характеризують його діяння. Посереднє виконання злочину.

Поняття організатора злочину, об'єктивні і суб'єктивні ознаки, що характеризують його діяння. Поняття підбурювача злочину, об'єктивні і суб'єктивні ознаки, що характеризують його діяння. Провокація злочину. Відмінність підбурювання до злочину від діянь виконавця і організатора злочину та загальних закликів до злочинної діяльності.

Поняття пособника злочину, об'єктивні і суб'єктивні ознаки, що характеризують його діяння. Інтелектуальне і фізичне пособництво. Відмінність пособника від виконавця, організатора і підбурювача злочину.

Форми співучасті у злочині, критерії і значення їх виділення. Вчинення злочину групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою, злочинною організацією. Характеристика цих форм співучасті.

Підстави і межі кримінальної відповідальності співучасників злочину. Кваліфікація діянь співучасників злочину.

Відповідальність співучасників при незакінченому злочині і при невдалій співучасті.

Екссес співучасника злочину. Види екссесу. Вплив екссесу на кримінальну відповідальність співучасників злочину.

Відповідальність за співучасть у злочинах з спеціальним суб'єктом.

Добровільна відмова співучасників, її особливості і вплив на кримінальну відповідальність співучасників злочину.

Т е м а 12. ПРИЧЕТНІСТЬ ДО ЗЛОЧИНУ

Поняття причетності до злочину, її відмінність від співучасті у злочині.

Види причетності до злочину.

Умови відповідальності за заздалегідь не обіцяне приховування злочину.

Відповідальність за заздалегідь не обіцяне сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності.

Умови відповідальності за заздалегідь не обіцяне придбання, збут чи зберігання майна, завідомо здобутого злочинним шляхом.

Потурання злочинів. Поняття потурання злочинів і умови відповідальності за цей вид причетності до злочину.

Т е м а 13. МНОЖИННІСТЬ ЗЛОЧИНІВ

Поняття і ознаки множинності злочинів. Відмінність множинності злочинів від одиничного злочину. Поняття одиничного злочину. Види одиничних злочинів і їх характеристика. Множинність злочинів і конкуренція кримінально-правових норм. Кримінально-правове значення множинності злочинів.

Види множинності злочинів, критерії і значення їх виділення.

Поняття і ознаки сукупності злочинів. Види сукупності злочинів. Кримінально-правове значення сукупності злочинів.

Поняття і види повторності злочинів. Відмінність повторності злочинів від продовжуваного злочину. Кримінально-правове значення повторності злочинів.

Поняття, види і кримінально-правове значення рецидиву злочинів.

Т е м а 14. ОБСТАВИНИ, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬ ЗЛОЧИННІСТЬ ДІЯННЯ

Поняття і ознаки обставин, що виключають злочинність діяння.

Кримінальний закон і наука кримінального права про види обставин, що виключають злочинність діяння.

Необхідна оборона. Поняття необхідної оборони і її значення. Умови правомірності необхідної оборони. Провокація необхідної оборони. Перевищення меж необхідної оборони. Об'єктивні і суб'єктивні ознаки кримінально-караного перевищення меж необхідної оборони.

Уявна оборона (оборона від уявного посягання). Поняття уявної оборони. Вплив уявної оборони на кримінальну відповідальність особи за заподіяну нею у такому стані шкоду.

Затримання особи, що вчинила злочин. Умови правомірності затримання такої особи. Відповідальність за перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила злочин.

Крайня необхідність. Поняття крайньої необхідності і умови її правомірності. Відповідальність за перевищення меж крайньої необхідності. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони.

Фізичний або психічний примус. Відповідальність за шкоду, заподіяну під впливом фізичного або психічного примусу.

Виконання законного наказу або розпорядження. Поняття законного і явно злочинного наказу чи розпорядження. Кримінально-правові наслідки виконання і невиконання явно злочинного наказу або розпорядження.

Діяння, пов'язане з виправданим ризиком. Поняття виправданого і невинуватого ризику. Кримінальна відповідальність за шкоду, заподіяну в умовах невинуватого ризику.

Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Умови правомірності заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам особою, яка виконувала таке завдання.

Т е м а 15. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Поняття, підстави і правові наслідки звільнення від кримінальної відповідальності.

Види звільнення від кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Підстави і умови такого звільнення.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Підстави і умови застосування цього виду звільнення від кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Підстави і умови застосування цього виду звільнення від кримінальної відповідальності. Умови притягнення переданої на поруки особи за вчинений нею злочин до кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки. Підстави і умови застосування цього виду звільнення від кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Строки давності і їх обчислення. Переривання і зупинення перебігу давності. Застосування давності до особи, що вчинила особливо тяжкий злочин, за який згідно із законом може бути призначено довічне позбавлення волі. Особи, до яких давність не застосовується.

Звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка вчинила військовий злочин, з застосуванням до неї заходів, передбачених Дисциплінарним статутом Збройних Сил України.

Т е м а 16. ПОКАРАННЯ, ЙОГО МЕТА І ЕФЕКТИВНІСТЬ

Поняття і ознаки покарання. Відмінність покарання від інших видів державного примусу і заходів громадського впливу.

Мета покарання. Поняття мети покарання. Законодавче визначення мети покарання і його значення. Мета покарання за чинним Кримінальним кодексом і її характеристика. Наука кримінального права про мету покарання.

Ефективність покарання. Поняття ефективності покарання, її критерії та показники. Умови підвищення ефективності покарання.

Т е м а 17. СИСТЕМА І ВИДИ ПОКАРАНЬ

Поняття, ознаки і значення системи покарань.

Види покарань. Класифікація покарань. Основні і додаткові покарання. Покарання, що можуть застосовуватись і як основні, і як додаткові.

Штраф. Поняття і розміри штрафу. Майно, що не може бути вилучене при стягненні штрафу. Заміна штрафу іншим покаранням.

Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Підстави і порядок застосування цього покарання.

Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Підстави і умови призначення цього покарання, його строки. Формулювання у вирокі покарання у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Громадські роботи. Поняття покарання у вигляді громадських робіт і його строк. Особи, яким громадські роботи не призначаються.

Виправні роботи. Поняття і строки виправних робіт. Розмір відрахування із заробітку засудженого до виправних робіт. Особи, до яких виправні роботи не застосовуються. Заміна виправних робіт особам, які стали після постановлення вироку суду непрацездатними.

Службові обмеження для військовослужбовців. Зміст, строки, підстави і умови застосування цього покарання.

Конфіскація майна. Поняття конфіскації майна та її види. Умови застосування конфіскації майна. Майно, що не підлягає конфіскації. Відмінність конфіскації майна як кримінального покарання від так званої спеціальної конфіскації, стягнення безпідставно придбаного майна, відшкодування заподіяної злочином шкоди. Випадки застосування спеціальної конфіскації.

Арешт. Поняття покарання у вигляді арешту і його строк. Особи, до яких арешт не застосовується.

Обмеження волі. Поняття покарання у вигляді обмеження волі і його строк. Особи, до яких обмеження волі не застосовується.

Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Підстави і умови застосування цього покарання, його строки.

Позбавлення волі на певний строк. Поняття цього покарання і його строк.

Довічне позбавлення волі. Злочини, за вчинення яких встановлюється це покарання, і випадки, коли воно застосовується. Особи, до яких довічне позбавлення волі не застосовується.

Т е м а 18. ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ

Загальні засади призначення покарання, їх поняття і зміст. Призначення покарання у межах санкції статті Особливої частини Кримінального кодексу, що передбачає відповідальність за вчинений злочин, і відповідно до положень його Загальної частини. Врахування при призначенні покарання ступеня тяжкості вчиненого злочину, особи винного і обставин, що пом'якшують і обтяжують покарання. Види обставин, що пом'якшують і обтяжують покарання, їх характеристика. Призначення покарання, необхідного і достатнього для виправлення особи та попередження нових злочинів.

Призначення покарання за незакінчений злочин та за злочин, вчинений у співучасті.

Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом за даний злочин. Види і умови такого пом'якшення покарання.

Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання.

Призначення покарання за сукупністю злочинів. Умови і правила призначення покарання за сукупністю злочинів. Призначення більш суворого покарання, ніж передбачено відповідними статтями Особливої частини Кримінального кодексу за вчинений злочин.

Призначення покарання за сукупністю вироків. Умови і правила призначення покарання за сукупністю вироків.

Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.

Обчислення строків покарання.

Т е м а 19. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ, ЙОГО ВІДБУВАННЯ, ЗАМІНА ПОКАРАННЯ БІЛЬШ М'ЯКИМ ПОКАРАННЯМ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ ПРИЗНАЧЕНОГО ПОКАРАННЯ.

Звільнення від покарання особи, яка перестала бути суспільно небезпечною.

Звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності. Строки давності і їх обчислення. Переривання і зупинення перебігу давності. Застосування давності до особи, що вчинила особливо тяжкий злочин, за який згідно із законом може бути призначено довічне позбавлення волі. Особи, до яких давність не застосовується.

Звільнення від призначеного покарання у зв'язку з набранням чинності законом, що усуває караність діяння.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Підстави застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Іспитовий строк при звільненні від відбування покарання з випробуванням, його тривалість, початок перебігу і значення. Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням. Контроль за поведінкою таких осіб. Застосування додаткових покарань у разі звільнення від відбування покарання з випробуванням. Підстави звільнення засудженого від відбування призначеного йому покарання. Підстави направлення засудженого для відбування призначеного йому покарання. Наслідки вчинення засудженим протягом іспитового строку нового злочину.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Умови застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Іспитовий строк при даному звільненні від відбування покарання, його тривалість, початок спливу і значення. Обов'язки, які можуть покладатись на засуджену, і контроль за її поведінкою. Звільнення засудженої від відбування призначеного покарання. Підстави направлення засудженої для відбування призначеного покарання. Кримінально-правові наслідки вчинення засудженою в період іспитового строку нового злочину.

Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Строки давності та їх обчислення. Зупинення і переривання строків давності. Давність виконання обвинувального вироку, яким особа засуджена до довічного позбавлення волі. Особи, до яких давність виконання обвинувального вироку не застосовується.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Умови і порядок застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Кримінально-правові наслідки вчинення особою, до якої було застосовано умовно-дострокове звільнення від покарання, протягом невідбутої частини покарання нового злочину.

Звільнення від відбування покарання за хворобою. Види такого звільнення.

Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Умови і порядок застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Кримінально-правові наслідки вчинення особою, яка відбуває більш м'яке покарання, нового злочину.

Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Підстави і умови застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Контроль за поведінкою засудженої. Звільнення засудженої від відбування призначеного покарання. Підстави направлення засудженої для відбування призначеного покарання.

Кримінально-правові наслідки вчинення засудженою в період звільнення від покарання нового злочину.

Звільнення від покарання, його відбування та заміна покарання або його невідбутої частини більш м'яким покаранням на підставі закону України про амністію чи акта про помилування.

Тема 20 ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНОГО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ ЩОДО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

Поняття заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Підстави застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру.

Підстави для звільнення юридичної особи від заходів кримінально-правового характеру.

Види заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Штраф. Поняття і розміри штрафу.

Конфіскація майна. Поняття конфіскації майна. Умови застосування конфіскації майна.

Ліквідація. Умови застосування ліквідації.

Загальні правила застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру.

Тема 21. СУДИМІСТЬ

Поняття і правове значення судимості.

Виникнення і припинення судимості. Правові наслідки припинення судимості. Способи припинення судимості.

Поняття і умови погашення судимості. Строк погашення судимості і порядок його обчислення. Обчислення строку погашення судимості при засудженні за сукупністю злочинів і вироків, умовно-достроковому звільненні від покарання, заміні покарання більш м'яким покаранням, прийнятті закону, що пом'якшує караність діяння. Переривання перебігу строку, що погашає судимість.

Дострокове зняття судимості. Умови дострокового зняття судимості судом. Дострокове зняття судимості актом помилування.

Тема 22. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПОКАРАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ

Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Підстави і умови такого звільнення. Види примусових заходів виховного характеру та строк, на який вони призначаються. Наслідки ухилення неповнолітнього від застосування до нього примусових заходів виховного характеру.

Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітнього у зв'язку із закінченням строків давності. Строки давності і їх обчислення. Переривання і зупинення перебігу давності.

Особливості застосування до неповнолітніх покарання. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх, і особливості їх призначення.

Особливості звільнення неповнолітніх від покарання. Підстави і види такого звільнення.

Звільнення неповнолітнього від відбування покарання з випробуванням. Підстави застосування цього виду звільнення неповнолітнього від відбування покарання. Испитовий строк при звільненні від відбування покарання неповнолітнього з випробуванням. Обов'язки, які покладає суд на неповнолітнього, звільненого від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення неповнолітнього від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Підстави і умови застосування цього виду звільнення від покарання.

Види примусових заходів виховного характеру та їх характеристика. Тривалість примусових заходів виховного характеру. Призначення неповнолітньому вихователя.

Звільнення неповнолітнього від покарання у зв'язку із закінченням строків давності. Строки давності і їх обчислення. Переривання і зупинення перебігу давності.

Звільнення неповнолітнього від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Строки давності та їх обчислення. Зупинення і переривання строків давності.

Особливості звільнення неповнолітніх від відбування призначеного покарання.

Умовно-дострокове звільнення неповнолітнього від відбування покарання. Умови і порядок застосування умовно-дострокового звільнення до неповнолітнього. Кримінально-правові наслідки вчинення особою, щодо якої застосоване умовно-дострокове звільнення від відбування покарання, протягом невідбутої частини покарання нового злочину.

Особливості припинення судимості у неповнолітніх.

Умови погашення судимості у неповнолітніх. Строк погашення судимості і порядок його обчислення.

Дострокове зняття судимості з неповнолітнього за злочин, вчинений ним у віці до вісімнадцяти років. Умови дострокового зняття судимості судом. Дострокове зняття судимості актом помилування.

Т е м а 23. ОСНОВНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВ

Загальна характеристика кримінального права зарубіжних держав і його систем.

Загальна частина кримінального права зарубіжних держав і її основні інститути.

Джерела кримінального права, їх види і характеристика. Межі чинності кримінальних законів.

Поняття і ознаки злочину. Суб'єкт злочину. Вина, її поняття і значення. Форми і види вини. Класифікація злочинів.

Відповідальність за попередню злочинну діяльність. Добровільна відмова від вчинення злочину.

Інститут співучасті у злочині.

Обставини, що виключають злочинність діяння, їх види і загальна характеристика.

Покарання і його мета. Види покарань. Призначення покарання. Звільнення від покарання.